

Wypisów NIE raki smo

st. p. melarwa
wa Krasnowolke
zez Irenej Hekowka

+ WAYSZCZUK Barbora
ps. "Banka"

Harcemtwo
Powst.
Wenz.

2637₁/WSK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — WA 62 CZWK Barbara
ps. „Babka”
2634/WSK

I. Materiały dokumentacyjne

- I/1 – relacja właściwa ✓
- I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora
- I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora

II. Materiały uzupełniające relację

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

- III/1 – dot. rodziny relatora
- III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r.
- III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939 –1945)
- III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r.
- III/5 – inne...

IV. Korespondencja

.....

.....

.....

.....

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”] ✓

VI. Fotografie

I 11 Relacja Stasiewa

- Biogram B. Wajszczuk oprac. przez E. Krasnowolska, 1979r.,
m.p. (kopia), k. 2 s. 1-2

IWM 18.

Barbara Wajszczuk - "Baska"

Barbara Wajszczukówna urodziła się w 1926 r. w Krasnymstawie. Poległa 26. VIII. 1944 w grusach zbombardowanego szpitala bat. "Gustaw" przy ul. Kilińskiego 3 na Starym Mieście.

Ojciec Edmund był lekarzem, kierownikiem szpitala w Krasnymstawie. Matka - Maria z Bieguńskich - pochodziła z Siedlca, gdzie mieszkała większość rodziny. *Urenniecia siostry z Wotawskiej.*

Barbara miała troje rodzeństwa: najstarsza siostra Danuś, starszy brat Antoni i młodszy Wojciech. Dwoje najmłodszych naukę gimnazjalną rozpoczęło już w okresie okupacji. Rodzina, po przedwczesnej śmierci ojca, przeniosła się do Warszawy i tu młodzież ucz. szczała na tajne komplety szkół wyższych i średnich. Zamieszkali przy ul. Ogrodowej 2. Wkrótce młodzi włączyli się do działalności konspiracyjnej. Jak pisze autor relacji o Basi Wajszczuk, Antoni Dobrzezyński, była ona od "najmłodszych lat związana z harcerstwem i traktowała je jako "wyraz najwyższej powinności i jako najlepszą szkołę życia".

Należała do Drużyny Błękitnej Hufców Polskich /czyli Harcerstwa Polskiego/. Otrzymała przeszkolenie sanitarne i od początku Powstania Warszawskiego brała udział w walkach bat. "Gustaw" jako sanitariuszka Kompanii Harcerskiej /dowodzonej przez por. "Kostkę" - Wojciecha Pieszótkowskiego/.

Zawsze chętna do pracy, odważna i pogodna zgłaszała się ochotniczo do różnych zadań dodatkowych.

W d. 13 sierpnia przy wybuchu zdobytego czołgu-pułapki przed kwaterami bat. "Gustaw" przy ul. Kilińskiego 1/3/5 została ciężko ranna w twarz i w nogi. Leżała wraz z innymi rannymi sanitariuszkami w szpitalu batalionowym i tu wraz z nimi zginęła po zbombardowaniu szpitala w d. 26. VIII, 1944.

Wymieniona w "Bilansie strat", sporządzonym przez kierownika szpitala batalionu "Gustaw" przy ul. Kilińskiego 3/5 - dr "Morwę" /Tadusasa Pogorzałego/. Cytując: "Sp. «Baśka», sanitariuszka bat. «Gustaw», zginęła zasypana gruzami domu przy ul. Kilińskiego 3 wraz z salą chorych w d. 27.VIII. /sier - 26.VIII - L.K./ . Nie odgrzebano."

Wymieniona w pracy "Harcerki 1939-1945", PWN 1973, w Liście strat. Wymieniona w książce *Yana Dobraczyński "Tyłko w jednym Życiu" Pax 1977*. Wymieniona wielokrotnie we wspomnieniach z Powstania pt. "Sanitety", napisanych w pamiętniku 1944 przez "Ewę Marię" - Ewę Orlikowską-Krasnowolską - i "Ankę" - Annę Szatkowską-Rossett. *Bugnon.*

Ocalała fotografia przedstawiająca Barbarę Wajszczuk i Alicję Dybazyńską /sob. biogram/ w czasie zbiórki harcerskiej w okresie okupacji, w chustach harcerskich. Fotokopia do udostępnienia. Podobnie fotografia napisu farbą na ocalałym fragmencie ściany szpitala przy ul. Kilińskiego 3 zawierającego nazwiska poległych tam rannych, wśród nich Basi Wajszczuk. Napis zachował się do chwili budowy w tym miejscu nowego domu - gmachu szkoły.

Barbara Wajszczuk została /a raczej drobne fragmenty kości wydobyte w 1945 r. spod gruzów sali szpitalnej/ pochowana we wspólnym grobie wraz z podległą równocześnie sanitariuszką "Sroczką" /Haliną Sroczką - zob. biogram/ na Powązkach Wojskowych, kwat. A.25, rz. 13, gr. 25.

Obydwaj bracia Basi polegli również w Powstaniu - Antoni w Śródmieściu, Wojciech - piętnastoletni - w bitwie pod Pęcicami.

Biogram na podstawie relacji Antoniego Dobraczyńskiego i Jadwigi Ciepniak, jak też wiadomości własnych opracowała Ewa Krasnowolska /patrolowa "Ewa Maria" z Kompanii Harcerskiej/.

10.III.1979.

E. Krasnowolska

*Prekursora dla Fundacji AK w Toruniu
25.IX.2000.
EK*

T. 2684/105K

Harcerstwo
Boost.
Naroz.

WAGAZCZUK Barbara

ps. "Babka"

V Nypisy ze zrodet K. 3

T: 2637 WSK
+ WAYSZCZUK Barbara

AK
W-w
Powt.
Wewz.

- naukarzewska w Powt. Wewz.
zginęła 26 VIII 1944 r.

2ob. 135 Pluton AK VII 2prujowanie "Ruczej"
i jego kadecie Foreknie, zebrał i gmer.
A. D. Szwedowski
n. 201.

D.Kw. II 2001.

VERTE

Obok rodzin Karuków, Malowańców i Rejchów również rodzina Waszczuków złożyła ogromną daninę krwi na ołtarzu Ojczyzny. Rodzice Edmund i Maria z Bieguńskich pochodzili z Siedlec. Mieli czworo dzieci: Damię, Antoniego, Barbarę i Wojciecha. Ojciec był lekarzem początkowo w Wyrozębach koło Siedlec, potem w Żółkiewce, a w okresie okupacji w Krasnymstawie. Matka z dziećmi w 1942 r. przeniosła się do Warszawy do swego brata Tadeusza Bieguńskiego zamieszkałego na ul. Ogrodowej 23. Ojciec zmarł (lub został zamordowany – brak danych) w 1943 r. w Krasnymstawie. Antoni, Barbara i Wojciech zaangażowani byli w podziemiu i cała trójka brała udział w Powstaniu. Antoni ps. „Toni” zginął podczas walki o budynek Departamentu Kawalerii 1 lub 3 VIII 1944 w 135 Plutonie. Wojciech ps. „Wojtek”¹³¹ brał udział w Powstaniu na Ochocie. W dniu 2 VIII 1944 r. w trakcie przebijania się oddziałów Ochoty do lasów sękocińskich został schwytany przez Niemców i rozstrzelany w grupie 60 osób pod Pęcicami.

Barbara ps. „Basia”, „Baśka”¹³² była harcerką przeszkoloną na kursie sanitarnym i w Powstaniu pełniła służbę sanitariuszki w kompanii harcerskiej Batalionu „Gustaw” w Zgrupowaniu „Róg” na Starym Mieście. 13 VIII 1944 r. została ciężko ranna od wybuchu czołgu-pułapki. Umieszczona w powstańczym szpitalu przy ul. Kilińskiego 3 zginęła w dniu 26 VIII 1944 r. pod gruzami zbombardowanego przez „Stukasy” szpitala. Pochowana została na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach w kwaterze A-25. Nazwisko jej upamiętniono na płycie symbolicznego grobu Batalionu „Gustaw” w kwaterze A-24.

fol. 1 b. ew. / T. prob. 1-292.

WĄJSZCZUK BARBARA 17k
"Warszawa"
Ps. "Basia" lat 18, Batalion "Gustaw"
Komp. harcerska, uczennica, sanitariuszka
W Powstaniu Warszawskim ranna 13 08 1944
od wybuchu czołgu na Starym Mieście.
Zginęła 26. 08 1944 w gruzach zbombardowanego
szpitala przy ul. Kilimskiego 3/5.

Dane: Harcerka 1939-1945
Państwowe Wydawnictwo Naukowe
Warszawa 1983

DRut
06.2002

T: 26371 WSK

AK
Warszawa

++

WAJSZCZUK Barbara

ps. „Basia” Basia

sanitariuszka w Batalionie „Gustaw”
Zgrupowanie „Róg” we Starym Mieście
rauno od wybuchu czołgu - Zginęła
pod gruzami szpitala zbombardowanego
Pochowana w kwatery A 25 Batalion „Gustaw”

Lob. 135 Pluton AK

VII Zgrupowanie „Róża” i jego Korzenie
Zebrał i opracował Andrzej Dławiński
Wydawnictwo Doroty Karaszewskiej
Warszawa 1994

DRat 2002

str 201

WAJSZCZUK Barbara

